

Správa o výsledku kontroly efektívnosti vkladov majetku obcí do obchodných spoločností

Kontrola bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2012.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť efektívnosť majetkových vkladov obcí do obchodných spoločností (ďalej len „OS“) a zistiť plnenie zámerov s akými vstupovali do spoločnosti.

Predmetom kontroly bolo preveriť postavenie a pôsobnosť obcí k OS, ktorých boli zakladateľmi, vrátane ich podnikateľských činností, uplatňovanie práv obcí v OS, majetkové a finančné vzťahy obcí a OS, vypracovať analýzu hospodárenia OS prostredníctvom analýzy účtovných výkazov súvaha a výkaz ziskov a strát, ako aj vyhodnotiť efektívnosť a účinnosť vkladov majetku obcí do OS.

Kontrola bola vykonaná od 01.03.2012 do 29.06.2012 súbežne vo všetkých krajoch Slovenskej republiky, celkom v 16 obciach a ôsmich mestách za obdobie rokov 2009 až 2011.

Prehľad obcí¹⁾ (ďalej aj „kontrolovaných subjektov“) podľa krajov:

Kraj	Kontrolovaný subjekt
Banskobystrický	Závadka nad Hronom Slovenská Ľupča Jesenské
Bratislavský	Stupava Svätý Jur Plavecký Štvrtok
Košický	Krompachy Sečovce Prakovce
Nitriansky	Bánov Kalná nad Hronom Komjatice
Prešovský	Poprad Giraltovce Bystré
Trenčiansky	Lysá pod Makytou Nitrianske Pravno Omšenie
Trnavský	Borský Mikuláš Lehnice Trstice
Žilinský	Ružomberok Turzovka Rabča.

¹⁾ Pre účely tejto správy pod pojmom „obec“ je potrebné rozumieť aj „mesto“.

Pre výber kontrolovaných subjektov a OS boli použité nasledovné kritériá:

- obec nad 2 000 obyvateľov,
- NKÚ SR nebol doteraz v obci na kontrole,
- vklad majetku obce do OS bol minimálne 80 %,
- OS založená obcou pred rokom 2009, ktorá vykazovala činnosť počas kontrolovaného obdobia.

Základná charakteristika kontroly

Kontrola efektívnosti vkladov majetku obcí do OS zahrňovala dva typy kontroly: kontrolu súladu a kontrolu výkonnosti. Pri kontrole súladu bol porovnávaný skutočný stav s požadovaným stavom. Kontrolou výkonnosti bola zisťovaná miera efektívnosti a účinnosti vkladu majetku obcí do OS.

V oblasti súladu pre vzťahy obce a OS založenej obcou, ako aj pri uplatňovaní práv a plnení povinností obcí voči OS, bol relevantným všeobecne záväzným právnym predpisom Obchodný zákonník. Uvedenú oblasť parciálne upravovali aj ďalšie zákony, najmä zákon o majetku obcí a zákon o obecnom zriadení.

Pre objektívne posúdenie efektívnosti a účinnosti vkladov majetku obcí do OS bola definovaná obsahová stránka týchto pojmov, ktorú upravoval zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite, podľa ktorého:

- efektívnosť je maximalizovanie výsledkov činností vo vzťahu k disponibilným verejným prostriedkom,
- účinnosť je vzťah medzi plánovaným výsledkom činností a skutočným výsledkom činností vzhľadom na použité verejné prostriedky.

Vymedzenie dôkazov

Pri kontrole boli použité tri typy dôkazov: doklady, analýzy získaných údajov a vyjadrenia.

V rámci dokladovej kontroly boli preverené najmä zásady hospodárenia s majetkom obce, spoločenské zmluvy, resp. zakladateľské listiny OS, zápisnice zo zasadnutí obecného zastupiteľstva (ďalej aj „ObZ“), všeobecne záväzné nariadenia obce, účtovné doklady obce, konsolidované účtovné závierky obce, plány kontrolnej činnosti, správy z kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce, účtovné závierky a výročné správy OS, zápisnice z valného zhromaždenia a zasadnutí dozornej rady OS, stanov OS.

Analytické dôkazy vyplývali predovšetkým z finančnej analýzy hospodárenia OS spracovaním dostupných údajov z účtovných závierok obcí, vrátane údajov z účtovnej závierky OS za roky 2009, 2010 a 2011.

Kontrola sa opierala tiež o záznamy z rozhovorov a o písomné vyjadrenia vypracované kontrolovanými subjektami.

Kritériá hodnotenia

Pre túto kontrolu boli stanovené dva typy kritérií:

- kritériá dané zákonom,
- časové kritérium s vyjadrením v ekonomických kategóriách (porovnanie rokov 2009, 2010 a 2011) a porovnanie skutočného stavu s pôvodnými zámermi obcí pri zakladaní OS.

Kritériá dané zákonom sa týkali kontroly súladu. Kritériá boli stanovené príslušnými ustanoveniami najmä Obchodného zákonníka, zákona o obecnom zriadení, zákona o majetku obcí, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zákona o účtovníctve. Výsledky preverenia sú uvedené v bodoch 1 až 3 v časti Výsledky kontroly.

Vyhodnotenie miery efektívnosti vkladov obcí do OS bolo uskutočnené finančnou analýzou hospodárenia OS prostredníctvom súvahy a výkazu ziskov a strát ako aj z pohľadu finančných prínosov z hospodárenia OS pre obec a z ostatných vzťahov medzi obcou a OS. Výsledky analýzy vyjadrené v ekonomických kategóriách boli stanovené ako kľúčové ukazovatele výkonnosti. Vypočítané pomerové finančné ukazovatele OS boli porovnané s celoslovenským priemerom.

Vyhodnotenie miery účinnosti vkladov obcí do OS, bolo vykonané porovnaním zámerov a cieľov OS, pre ktoré boli obcou založené so skutočným stavom ich plnenia počas kontrolovaného obdobia. Vyhodnotenie bolo vykonané aj na základe dotazníkov vyplnených štatutárnym orgánom obce a poslancami ObZ. Hospodárenie OS a hodnotenie efektívnosti a účinnosti je uvedené v bodoch 4 až 6 v časti Výsledky kontroly.

Výsledky kontroly

Počas výkonu kontroly bolo zistené

1 Charakteristika obce a jej podnikateľských činností

Obce sú podľa zákona o obecnom zriadení samostatné územné samosprávne a správne celky Slovenskej republiky, združujúce osoby, ktoré majú na ich území trvalý pobyt. Obce sú právnickými osobami, ktoré za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodária s vlastným majetkom a so svojimi finančnými prostriedkami. Samostatne rozhodujú a uskutočňujú všetky činnosti súvisiace so správou obce a jej majetku, ak takéto činnosti v zmysle zákona nevykonáva štát alebo iná právnická alebo fyzická osoba.

Obce môžu byť zakladateľom alebo zriaďovateľom iných právnických osôb a môžu vykonávať podnikateľskú činnosť nad rámec ich hlavnej – samosprávnej činnosti, pričom náklady na podnikateľskú činnosť musia byť kryté výnosmi z nej.

Kontrolou postavenia a pôsobnosti obcí vo vzťahu k ustanoveniam všeobecne záväzných právnych predpisov, s dôrazom na postavenie a pôsobnosť obce k OS, ktorej bola zakladateľom, ako aj schválenie založenia OS a majetkovej účasti obecným zastupiteľstvom, zakladateľskej listiny a jej zmien v kontrolovanom období boli zistené porušenia nasledovných zákonov:

- zákon o obecnom zriadení:
 - pracovný a/alebo organizačný poriadok nevydal štatutárny orgán obce ale ObZ – Závadka nad Hronom, Giraltovce, Bánov, Lysá pod Makytou, Nitrianske Pravno,
 - nebol vypracovaný štatút obce – Slovenská Ľupča,
 - štatút obce nebol v súlade so zákonom – Bánov, Kalná nad Hronom,
 - nebol vypracovaný organizačný poriadok obce – Lehnice,
 - organizačný poriadok obce nešpecifikoval počet zamestnancov a ich pracovné činnosti – Slovenská Ľupča, Jesenské, Prakovce, Giraltovce, Bystré,
- zákon o majetku obcí:
 - majetok do OS bol obcou vložený bez predchádzajúceho zdôvodnenia opodstatnenosti a efektívnosti jej založenia – Závadka nad Hronom,

- zásady hospodárenia s majetkom obce neboli včas aktualizované – Závadka nad Hronom,
- v zásadách hospodárenia s majetkom obce neboli upravené spôsoby výkonu práv obce v OS – Slovenská Ľupča, Jesenské, Kalná nad Hronom, Komjatice, Poprad, Giraltovce, Bystré, Lehnice, Trstice,
- zásady hospodárenia s majetkom obce umožňovali spravovať majetok obce aj OS – Turzovka,
- Obchodný zákonník:
 - zakladateľská listina OS nebola podpísaná zakladateľom – Slovenská Ľupča,
- zákon o výkone práce vo verejnom záujme:
 - pracovný poriadok nebol vypracovaný v súlade so zákonom – Prakovce,
- zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy:
 - dotácie poskytnuté obcou OS boli v rozpočte obce nesprávne zatriedené – Kalná nad Hronom,
 - konateľovi OS, ktorý bol aj zamestnancom obce, bola mzda v plnom rozsahu vyplácaná obcou, čím došlo zároveň k porušeniu finančnej disciplíny, z dôvodu nehospodárnych a neefektívnych výdavkov obce – Komjatice,
- zákon o účtovníctve:
 - neboli predložené účtovné doklady preukazujúce peňažný vklad obce do OS – Bystré.

Kontrolou podnikateľskej činnosti obcí bolo zistené, že z 24 obcí v rokoch 2009 až 2011 tri obce vykonávali podnikateľskú činnosť. 11 obcí malo okrem vybranej OS majetkovú účasť aj v iných OS.

2 Uplatňovanie práv obce v obchodnej spoločnosti

Kontrolou uplatňovania práv obcí v OS prostredníctvom valného zhromaždenia, boli zistené nasledovné porušenia Obchodného zákonníka:

- pôsobnosť jediného spoločníka vykonávalo ObZ – Závadka nad Hronom, Komjatice, Jesenské, Plavecký Štvrtok, Lysá pod Makytou, Nitrianske Pravno, Rabča,
- nebola schválená účtovná závierka OS, odvolanie druhého konateľa OS a zníženie základného imania OS – Závadka nad Hronom, Slovenská Ľupča,
- pri schvaľovaní účtovnej závierky OS nebolo rozhodnuté o rozdelení zisku resp. úhrade straty – Nitrianske Pravno, Omšenie,
- valné zhromaždenie sa konalo bez jediného spoločníka OS – Komjatice,
- neboli vypracované úplné písomné rozhodnutia pri výkone svojej pôsobnosti – Sečovce, Bystré, Prakovce, Bánov, Giraltovce,
- vykonalo nesprávne písomné rozhodnutie pri výkone svojej pôsobnosti – Bánov,
- nezabezpečilo schválenie zmluvy o výkone funkcie konateľa – Giraltovce, Bystré,
- valné zhromaždenie sa nekonalo minimálne raz ročne – Turzovka.

Kontrolou uplatňovania práv obcí v OS prostredníctvom dozornej rady boli zistené nasledovné porušenia Obchodného zákonníka:

- dozorná rada nepredkladala valnému zhromaždeniu OS správy o kontrolnej činnosti, vyjadrenia k účtovnej závierke, k návrhom na rozdelenie zisku a na úhradu straty – Slovenská Ľupča, Sečovce, Krompachy,
- dozorná rada bola zriadená aj napriek tomu, že nebola uvedená v zakladateľskej listine OS – Jesenské,

Kontrolou uplatňovania práv obcí v OS prostredníctvom hlavného kontrolóra boli zistené porušenia nasledovných zákonov:

- zákon o obecnom zriadení:
 - hlavný kontrolór nevykonával kontrolu OS – Jesenské, Plavecký Štvrtok, Kalná nad Hronom, Giraltovece.

3 Majetkové a finančné vzťahy obce a obchodnej spoločnosti

Vzájomné vzťahy obcí a OS boli upravené predovšetkým zmluvami o nájme. Ďalej boli medzi uvedenými subjektmi uzatvorené zmluvy o dielo, kúpne a darovacie zmluvy, zmluvy o výkone správy majetku a o výpožičke hnutel'ného a nehnuteľného majetku.

Kontrolou majetkových a finančných vzťahov obci a OS, vrátane vymáhania pohľadávok a usporiadania záväzkov boli zistené porušenia nasledovných zákonov:

- zákon o majetku obcí:
 - nedostatočne využívané možné právne prostriedky na ochranu majetku obce:
 - a) vzhľadom na vysokú hodnotu pohľadávok po lehote splatnosti – Závadka nad Hronom, Sečovce, Prakovce, Trstice,
 - b) keď zmluva neobsahovala sankcie za nedodržanie zmluvných podmienok – Lehnice,
 - c) pri neplatení zmluvne dohodnutého nájomného OS; obec nevyužila zmluvnú možnosť odstúpenia od zmluvy, pri omeškaní platby nájomného – Poprad,
 - d) pri fakturácii za prenájom majetku – Giraltovece,
 - e) keď obec nevystavovala faktúry OS za prenájom majetku – Nitrianske Pravno,
 - nebol zhodnocovaný nehnuteľný a hnutel'ný majetok obce, keď majetok obce bol prenajatý OS za symbolické ceny, príp. bezodplatne – Jesenské, Lysá pod Makytou, Poprad, Kalná nad Hronom, Komjatice, Nitrianske Pravno, Omšenie, Slovenská Lupča,
- zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy:
 - bezodplatné užívanie majetku obce OS a bez zmluvného vzťahu, čo bolo zároveň nehospodárnym konaním obce a tým aj porušením finančnej disciplíny – Komjatice,
 - pôžička poskytnutá obcou OS nebola zatriedená podľa rozpočtovej klasifikácie – Rabča,
- zákon o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam:
 - údaje o nájomnom vzťahu OS k pozemkom obce, ktoré trvali najmenej päť rokov, neboli zapísané do katastra nehnuteľností – Poprad, Giraltovece,
- zákon o účtovníctve:
 - príjmy z nájomného vzťahu uhradené OS do pokladne boli účtované len ako príjmy na bankový účet – Giraltovece.

Pri kontrole finančných vzťahov obce a OS bol zistený aj celkový stav pohľadávok a záväzkov obcí a vzájomný stav pohľadávok a záväzkov obcí voči OS.

Prehľad evidovaných vzájomných pohľadávok a záväzkov obcí a OS a ich dopad na obce počas kontrolovaného obdobia je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

(v EUR)

	k 1.1.2009	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011
Pohľadávky obcí voči OS	565 662	580 994	533 972	753 411
Závázky obcí voči OS	89 779	73 255	427 944	142 214
Celkový dopad pre obce	475 883	507 739	106 028	611 197

Prehľad evidovaných celkových pohľadávok a záväzkov obcí počas kontrolovaného obdobia je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

(v EUR)

	k 1.1.2009	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011
Pohľadávky obcí celkom	5 227 399	5 768 697	5 220 701	8 932 301
Závázky obcí celkom	22 985 628	40 150 696	48 976 005	40 229 659

Vývoj pohľadávok a záväzkov obce voči OS, ako aj celkových pohľadávok a záväzkov v kontrolovanom období znázorňuje Graf č. 1 a Graf č. 2 v Prílohe č. 1.

4 Hospodárenie obchodných spoločností

Pre kontrolu efektívnosti vkladov majetku obcí bolo vybraných 23 spoločností s ručením obmedzeným a jedna akciová spoločnosť. Vo všetkých založených OS bola obec jediným spoločníkom resp. akcionárom, vklad majetku každej obce do vybranej OS bol vo výške 100 %. Pre analýzu hospodárenia OS boli použité údaje z účtovných závierok výkazov súvaha, výkazov ziskov a strát k 31.12.2009, 31.12.2010, 31.12.2011 a z rozhodnutí valných zhromaždení OS.

Kontrolou základného imania OS bolo zistené, že obce pri založení OS vložili do základného imania majetok v hodnote 192 023 EUR. Do založených spoločností s ručením obmedzeným 19 obcí vložilo peňažný vklad len v sume povinného minimálneho zákonného vkladu 3 319 EUR (100 tis. SKK), resp. 6 639 EUR (200 tis. SKK)²⁾. Štyri obce vložili do základného imania nepeňažné vklady, z toho tri obce vložili hnutelný majetok (pracovný stroj, autobus, auto) a jedna obec vložila obligácie. V prípade akciovej spoločnosti išlo pri založení o peňažný vklad v hodnote 33 194 EUR. V kontrolovanom období štyri obce (Plavecký Štvrtok, Turzovka, Svätý Jur, Závadka nad Hronom) vykonali ďalšie vklady do základného imania OS. Majetkové účasti obcí v OS boli splatené ku dňu zápisu do obchodného registra.

Prehľad vývoja základného imania všetkých OS je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

(v EUR)

	pri založení	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011
Základné imanie OS	192 023	1 241 992	1 558 453	1 558 453

Prehľad vývoja celkového majetku OS (netto) je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

(v EUR)

	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 31.12.2011
Celkový majetok OS	21 530 813	23 937 353	19 975 182

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Vývoj majetku vloženého obcami do základného imania všetkých OS, ako aj vývoj celkového majetku OS v kontrolovanom období znázorňuje Graf č. 3 v Prílohe č. 2.

Celkové aktíva a pasíva za kontrolované OS vzrástli v roku 2010 oproti roku 2009 o 2 406 540 EUR, v roku 2011 oproti roku 2010 klesli o 3 962 171 EUR a oproti roku 2009 klesli o 1 555 631 EUR.

²⁾ Peňažné údaje v SKK boli prepočítané na EUR v kurze 1 EUR = 30,1260 SKK.

Neobežný majetok OS v roku 2011 vzrástol oproti roku 2009 o 2 626 828 EUR, kým obežný majetok OS sa za rovnaké obdobie znížil o 4 291 191 EUR. Z kontrolovaných OS evidovali tri OS počas kontrolovaného obdobia iba obežný majetok.

Vlastné imanie OS vzrástlo v roku 2011 oproti roku 2009 o 391 219 EUR, záväzky sa za rovnaké obdobie znížili o 2 878 671 EUR.

Podrobnejší vývoj obežného a neobežného majetku, vlastného imania a záväzkov OS v kontrolovanom období je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

(v EUR)

	2009	2010	2011	Index vývoja 10/09	Index vývoja 11/09	Index vývoja 11/10
Neobežný majetok OS	10 838 523	12 349 031	13 465 351	1,14	1,24	1,09
Obežný majetok OS	10 187 437	11 323 990	5 896 246	1,11	0,58	0,52
Vlastné imanie OS	1 391 071	1 657 785	1 782 290	1,19	1,28	1,08
Záväzky OS	19 247 297	20 845 501	16 368 626	1,08	0,85	0,79

Celkovo dosiahli vybrané OS nasledovné výsledky hospodárenia: v roku 2009 zisk v sume 23 880 EUR, v roku 2010 stratu v sume 336 528 EUR a v roku 2011 stratu v sume 6 704 EUR. Vývoj výsledkov hospodárenia všetkých OS po zdanení v kontrolovanom období znázorňuje Graf č. 4 v Prílohe č. 2.

Prehľad o dosiahnutých výsledkoch hospodárenia – počty OS v zisku, v strate

	2009	2010	2011
Zisk	13	13	13
Strata	11	11	10
Vyrovnané hospodárenie	0	0	1

Zisk vo všetkých troch rokoch kontrolovaného obdobia dosiahol len deväť OS. Päť OS dosiahol vo všetkých troch rokoch stratu. Dva roky z troch rokov kontrolovaného obdobia dosiahli zisk tri OS a sedem OS dosiahol stratu.

Vývoj výsledkov hospodárenia po zdanení – počty OS v zisku a v strate v kontrolovanom období znázorňuje Graf č. 5 v Prílohe č. 3.

Na výsledok hospodárenia vybraných OS sa podieľali v hlavnej miere výnosy a náklady na hospodársku činnosť, ktorých vývoj za kontrolované obdobie je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

(v EUR)

	2009	2010	2011	Index vývoja 10/09	Index vývoja 11/09	Index vývoja 11/10
Výnosy OS z hosp. činnosti	12 466 380	12 577 143	13 506 346	1,01	1,08	1,07
Náklady OS z hosp. činnosti	12 654 987	12 644 971	13 624 862	1,00	1,08	1,08

Predmet podnikania vybraných OS, podľa klasifikácie ekonomických činností, nemal vplyv na to, či vybrané OS dosahovali zisk alebo stratu.

Zisk z hospodárenia OS bol na základe rozhodnutí valných zhromaždení rozdelený najmä na účet rezervného fondu, na účty ostatných fondov tvorených zo zisku a na účet nerozdeleného zisku. Štyri OS (Giraltovce, Poprad, Ružomberok, Omšenie) použili zisk na ďalší rozvoj OS v nasledujúcom období.

Počas celého kontrolovaného obdobia bol podiel zo zisku rozdelený len v obci Lysá pod Makytou v roku 2011 v sume 15 000 EUR.

Strata z hospodárenia OS bola na základe rozhodnutí valných zhromaždení vysporiadaná v prevažnej miere prevedením na účet neuhradená strata z predchádzajúcich období. V niektorých prípadoch bola úplne alebo čiastočne uhradená zo zisku z nasledujúceho účtovného obdobia resp. z nerozdeleného zisku minulých rokov a rezervného fondu.

Žiadna z obcí sa ako spoločník nepodieľala na úhrade straty a žiadna OS neuhradila stratu znížením základného imania.

Pre posúdenie efektívnosti vkladov obcí do OS boli z údajov uvedených v účtovných závierkach OS vypočítané pomerové finančné ukazovatele, z ktorých boli vybrané nasledovné ukazovatele: rentabilita základného imania, rentabilita celkového kapitálu a celková zadlženosť OS.

Vypočítané hodnoty rentability základného imania všetkých OS sú uvedené v Tabuľke č. 1 v Prílohe č. 4 a hodnoty rentability celkového kapitálu OS v % sú uvedené v Tabuľke č. 2 v Prílohe č. 5.

Hodnoty ukazovateľov rentability bolo možné vypočítať len v tých OS, ktoré v rokoch 2009, 2010 a 2011 dosiahli zisk.

Z vypočítaných hodnôt rentability ziskových OS bola vypočítaná priemerná hodnota základného imania a rentability celkového kapitálu, ktorých vývoj za kontrolované obdobie uvádza nasledujúca tabuľka:

	2009	2010	2011	Index vývoja 10/09	Index vývoja 11/09	Index vývoja 11/10
Rentabilita základného imania	5,09	8,39	8,29	1,65	1,63	0,99
Rentabilita celkového kapitálu (%)	3,14	0,48	2,5	0,15	0,80	5,21

Priemerná hodnota rentability základného imania, ktorá informovala vlastníkov – obce o zhodnotení kapitálu, ktorý vložili do OS, v roku 2010 vzrástla na 1,65 násobok svojej hodnoty v roku 2009. V roku 2011 zostala takmer na rovnakej úrovni.

Priemerná hodnota rentability celkového kapitálu, ktorá prezentuje efektívnosť využívania vloženého kapitálu bez ohľadu na zdroj financovania za účtovné obdobie, v kontrolovanom období kolísala.

Rovnako ako pri ukazovateľoch rentability boli vypočítané priemerné hodnoty celkovej zadlženosti za všetky kontrolované OS. Ukazovateľ celkovej zadlženosti vyjadruje štruktúru finančných zdrojov spoločnosti a vypovedá o rozsahu použitia cudzieho kapitálu na financovanie jej potrieb.

Priemerná hodnota ukazovateľa zadlženosti v roku 2009 bola 79,34 %, v roku 2010 bola 63,22 % a v roku 2011 bola 56,09 %.

Vývoj celkovej zadlženosti OS v kontrolovanom období znázorňuje Graf č. 6 v Prílohe č. 3.

5 Efektívnosť vkladu majetku obce do obchodnej spoločnosti

Efektívnosť vkladu majetku obcí bola hodnotená z pohľadu hodnoty vloženého majetku do OS a finančných prínosov, ktoré plynuli obciam z výsledkov hospodárenia OS a z ostatných vzťahov medzi obcami a OS. Tiež boli brané do úvahy nepriame finančné prínosy, nefinančné prínosy ako aj zhodnocovanie celkového majetku OS, ktorého 100 % vlastníkom boli obce.

Všetky obce okrem troch vložili do OS len minimálny zákonný vklad, ktorý bol nevyhnutný pre ich založenie.

Výsledkom činnosti OS v každom roku kontrolovaného obdobia bol u 13 OS zisk a u 11 OS strata resp. vyrovnaný výsledok hospodárenia. Len jednej obci bol zo zisku rozdelený podiel pre spoločníka v sume 15 000 EUR. Ostatné obce nemali z kladných výsledkov hospodárenia OS žiadny finančný príjem. Žiadna z obcí sa ako spoločník nepodieľala na úhrade straty. OS založená obcou Slovenská Lupča poskytla obci z výnosu z predaja svojho nehnuteľného majetku dar v sume 12 622 EUR. V jednom prípade znížila obec Prakovce svoju dlhodobú pohľadávku voči OS v sume 80 000 EUR.

Na základe uvedeného možno zhodnotiť, že priamy finančný prínos z hospodárenia OS nebol pre obce efektívny.

Uzatvorené vzájomné zmluvné vzťahy mali vplyv aj na finančný prínos OS pre obce. Osem obcí (Jesenské, Lysá pod Makytou, Poprad, Kalná nad Hronom, Komjatice, Nitrianske Pravno, Omšenie, Slovenská Lupča) malo v nájomných zmluvách s OS dohodnuté symbolické nájomné, čo negatívne vplývalo na finančný prínos obcí. Na základe nájomných zmlúv o prenájme majetku počas kontrolovaného obdobia si napr. mesto Giraltovce zabezpečilo príjem v sume 4 221 EUR, mesto Krompachy príjem v sume 50 351 EUR a mesto Poprad príjem v sume 54 144 EUR.

Porovnaním vzájomných pohľadávok a záväzkov obcí a OS vyplynul pre obce dopad vo forme pohľadávok, ktoré boli v rozpätí od 106 028 EUR do 611 197 EUR.

Na negatívny finančný prínos vyplývajúci zo vzťahov medzi obcami a OS mali vplyv aj poskytnuté dotácie, finančné výpomoci a dodatočné vklady do ZI OS. V kontrolovanom období dve obce (Kalná nad Hronom, Turzovka) poskytli OS dotácie, štyri obce (Rabča, Ružomberok, Prakovce, Bystré) poskytli návratnú finančnú výpomoc resp. pôžičku.

Vyhodnotením vývoja celkového majetku OS počas kontrolovaného obdobia, ktorého jedinými vlastníkmi boli obce, vyplynulo, že celkový majetok mal priemerne 15 krát vyššiu hodnotu ako bola hodnota majetku vloženého do základného imania OS.

Založené OS priniesli obciam nepriame finančné prínosy vo forme úspor nákladov, ktoré by obce znášali obstaraním poskytovaných služieb externými spoločnosťami. Ďalej priniesli OS obciam úsporu nákladov na údržbu a zhodnotenie majetku.

OS predmetom vykonávaných činností mali pre obce aj prínos nefinančného charakteru, ktorý bol orientovaný na skvalitňovanie životnej úrovne obyvateľov obcí, na celkový rozvoj obcí, zabezpečovanie verejnoprospešných služieb, či prispievanie k udržaniu zamestnanosti v obci.

Z celkového počtu 24 kontrolovaných subjektov boli na základe porovnania hodnôt vkladu majetku obcí a finančného prínosu pre obce z hospodárenia OS, zo vzájomných vzťahov medzi obcami a OS, ako aj na základe nepriamych finančných prínosov OS, výsledkov hospodárenia a hodnôt pomerových finančných ukazovateľov OS vyhodnotené vložené prostriedky do OS ako efektívne vynaložené u desiatich obcí, ako čiastočne efektívne u ôsmich obcí a ako neefektívne u šiestich obcí.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že prevažná časť OS nebola prioritne založená za účelom dosahovania zisku, ale predovšetkým ako služba občanom. Rovnako dôležitým faktorom ovplyvňujúcim vyhodnotenie miery efektívnosti bola skutočnosť, že založené OS vykonávali svoju obchodnú činnosť v prostredí územnej samosprávy, v ktorej nebolo možné uplatňovať všetky princípy trhového mechanizmu.

6 Účinnosť vkladu majetku obce do obchodnej spoločnosti

Účinnosť vkladu majetku obcí do OS bola hodnotená z pohľadu plnenia zámerov a cieľov, pre ktoré boli OS založené.

Medzi dôvody, pre ktoré obce zakladali OS patrili: potreba odčleniť podnikateľskú činnosť obce, podnikateľskou činnosťou OS napomáhať obci k plneniu základných úloh pri výkone samosprávy a zabezpečovať predovšetkým verejnoprospešné služby pre občanov, ako napr. komunálne služby, komplexne vyriešiť tepelné hospodárstvo, prispieť k ďalšiemu rozvoju obce, vyplnenie voľného podnikateľského priestoru. Legislatívnym dôvodom založenia OS bola nutnosť zrušenia príspevkovej organizácie obce, alebo doriešenie problematiky dane z pridanej hodnoty a výpočtu základu dane.

Z uvedených dôvodov obciam vyplynuli nasledujúce zámery a ciele pri založení OS:

- stabilizácia primeranej ceny za teplo pre obyvateľov,
- zabezpečenie káblového televízneho vysielania, ktoré by bolo cenovo prístupné verejnosti,
- vykonávanie hospodárskych činností, napr. lesné hospodárstvo,
- vykonávanie verejno-prospešných a podnikateľských činností na uspokojovanie potrieb občanov obce a okolia v oblastiach, ktoré by boli pre iné fyzické a právnické osoby neatraktívne,
- zrušenie príspevkovej organizácie obce a prerozdelenie jej činnosti,
- hospodárne a efektívne využívanie majetku obce,
- poskytovanie komunálnych služieb potrebných pre rozvoj obce a potreby jej obyvateľov,
- ekonomizácia činností a obchodných aktivít obce sústredením výkonu viacerých komunálnych služieb v jednej organizácii.

K získaniu informácií o spokojnosti s plnením cieľov a zámerov OS v kontrolovanom období bola použitá metóda zberu údajov formou dotazníka predloženého 24 štatutárnym zástupcom obcí a 274 poslancom obecných zastupiteľstiev. Z predložených dotazníkov starostov boli všetky vrátené vyplnené. Z 274 dotazníkov predložených poslancom sa vrátilo vyplnených 249, tzn. 91 %.

Okrem požiadavky na slovné vyhodnotenie spokojnosti s plnením zámerov a cieľov založených OS v kontrolovanom období, bolo v dotazníkoch stanovené 4 – stupňové hodnotenie: spokojný - viac spokojný ako nespokojný – viac nespokojný ako spokojný – nespokojný.

Z výsledkov dotazníkového prieskumu určeného štatutárnym zástupcom obcí vyplynulo, že z 24 obcí v rokoch 2009 až 2011 u 11 OS boli počas ich existencie zmenené zámery (doplnenie resp. zrušenie činností).

Pri hodnotení spokojnosti s plnením cieľov a zámerov vyjadrilo 14 obcí spokojnosť, osem obcí bolo viac spokojných ako nespokojných s plnením cieľov, jedna obec bola viac nespokojná ako spokojná a jedna obec bola nespokojná s plnením zámerov a cieľov.

Na otázku spokojnosti s plnením cieľov a zámerov, pre ktoré boli OS založené, v priebehu rokov 2009 až 2011 vyjadrilo z 249 poslancov ObZ 104 poslancov spokojnosť, 88 bolo viac spokojných ako nespokojných, 27 bolo viac nespokojných ako spokojných, 16 poslancov bolo nespokojných, osem poslancov nevedelo posúdiť spokojnosť s plnením zámerov a cieľov a šesť poslancov sa k tejto otázke nevyjadrilo.

Vyhodnotenie spokojnosti štatutárných zástupcov obcí znázorňuje Graf č. 7 v Prílohe č. 6 a vyhodnotenie spokojnosti poslancov znázorňuje Graf č. 8 v Prílohe č. 6.

Na základe preverenia plnenia zámerov a cieľov u všetkých 24 OS, bol vyhodnotený vklad majetku obcí do OS ako účinný u 19 obcí, ako čiastočne účinný u troch obcí a ako neúčinný u dvoch obcí.

Zhrnutie

Kontrolou vkladov majetku obcí do OS vykonanou v 24 obciach, po troch v každom kraji Slovenskej republiky, bolo zistené, že viac ako polovica týchto obcí nevenovala dostatočnú pozornosť dodržiavaniu všeobecne záväzných právnych predpisov pri činnosti súvisiacej s predmetom kontroly. V kontrolovaných subjektoch bola vyhodnotená miera efektívnosti a účinnosti vkladov majetku do OS.

Kontrolou bolo zistených celkom 81 nedostatkov. Najčastejšie bol obcami porušovaný zákon o majetku obcí – v 28 prípadoch, Obchodný zákonník – v 26 prípadoch a zákon o obecnom zriadení – v 18 prípadoch.

V rámci zákona o majetku obcí bolo kontrolou zistené, že:

- v deviatich prípadoch neboli v zásadách hospodárenia s majetkom obce upravené spôsoby výkonu práv obce v OS,
- v ôsmich prípadoch nebol zhodnocovaný nehnuteľný a hnutel'ný majetok obce, keď bol prenajatý OS za symbolické ceny, príp. bezodplatne,
- v štyroch prípadoch neboli dostatočne využívané možné právne prostriedky na ochranu majetku obce vzhľadom na vysokú hodnotu pohľadávok po lehote splatnosti,
- v štyroch prípadoch neboli dostatočne využívané možné právne prostriedky na ochranu majetku obce pri nájomných zmluvách a zmluve o dielo,
- v dvoch prípadoch neboli včas aktualizované zásady hospodárenia s majetkom obce,

- v jednom prípade bol majetok obce vložený do OS bez predchádzajúceho zdôvodnenia opodstatnenosti a efektívnosti založenia OS.

V rámci Obchodného zákonníka bolo kontrolou zistené, že:

- v trinástich prípadoch si neplnila dostatočne povinnosti obec ako jediný spoločník vykonávajúci pôsobnosť valného zhromaždenia OS, a to pri schvaľovacích alebo rozhodovacích činnostiach,
- v siedmich prípadoch pôsobnosť jediného spoločníka na valnom zhromaždení vykonávalo ObZ,
- v troch prípadoch dozorná rada nedávala valnému zhromaždeniu OS správy o svojej kontrolnej činnosti,
- v jednom prípade zakladateľská listina OS nebola podpísaná zakladateľom,
- v jednom prípade sa valné zhromaždenie nekonalo minimálne jedenkrát ročne,
- v jednom prípade bola dozorná rada zriadená aj napriek tomu, že nebola uvedená v zakladateľskej listine OS.

V rámci zákona o obecnom zriadení bolo kontrolou zistené, že:

- v piatich prípadoch pracovný a/alebo organizačný poriadok nevydal štatutárny orgán obce, ale ObZ,
- v piatich prípadoch v organizačnom poriadku obce nebol špecifikovaný počet zamestnancov obce a ich pracovné činnosti,
- v štyroch prípadoch nebola hlavným kontrolórom vykonaná kontrola OS od jej vzniku,
- v dvoch prípadoch nebol štatút obce v súlade so zákonom,
- v jednom prípade nebol vypracovaný štatút obce,
- v jednom prípade nebol vypracovaný organizačný poriadok.

V rámci zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy bolo kontrolou zistené, že:

- v dvoch prípadoch bola porušená finančná disciplína, a to nehospodárnym konaním obce, z dôvodu vyplácania mzdy v plnom rozsahu zamestnancovi obce, ktorý bol zároveň aj konateľom OS a z dôvodu bezodplatného a bez zmluvného užívania majetku obce OS,
- v dvoch prípadoch neboli výdavky obce správne triedené podľa rozpočtovej klasifikácie.

V rámci zákona o účtovníctve bolo kontrolou zistené, že:

- v jednom prípade neboli predložené účtovné doklady preukazujúce peňažný vklad obce do OS,
- v jednom prípade boli príjmy obce z nájomného vzťahu s OS uhradené v hotovosti do pokladne obce účtované len ako príjmy na bankový účet.

V rámci zákona o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam bolo kontrolou zistené, že v dvoch prípadoch neboli údaje o nájomnom vzťahu OS k pozemkom obce, ktoré trvali najmenej päť rokov, zapísané do katastra nehnuteľností.

V rámci zákona o výkone prác vo verejnom záujme bolo kontrolou zistené, že v jednom prípade nebol vypracovaný pracovný poriadok v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Hospodárenie OS

Celkové aktíva a pasíva za kontrolované OS vzrástli v roku 2010 oproti roku 2009 o 2 406 540 EUR, v roku 2011 oproti roku 2010 klesli o 3 962 171 EUR a oproti roku 2009 klesli o 1 555 631 EUR.

Z 24 kontrolovaných OS dosiahlo 13 OS v rokoch 2009 až 2011 kladný výsledok hospodárenia. 11 OS dosiahlo za rovnaké obdobie záporný resp. vyrovnaný výsledok hospodárenia. Okrem jedného prípadu nebol zo zisku OS pridelený podiel spoločníkovi (obci). Žiadna z obcí sa ako spoločník nepodielala na úhrade straty. Žiadna spoločnosť neuhradila stratu znížením základného imania.

Priemerná hodnota rentability celkového kapitálu ziskových OS mala kolísavý priebeh a k 31.12.2011 dosiahla hodnotu 2,25 %, keď odporúčaná hodnota by mala byť vyššia ako úroková miera (v %) za požičaný kapitál. Priemerná hodnota rentability základného imania ziskových OS počas kontrolovaného obdobia vzrástla z 5,09 na 8,29, pri odporúčanej hodnote viac ako 0,15. Hodnoty rentability boli vypočítané len v prípade, že OS vykázala zisk. Priemerná hodnota celkovej zadlženosti sa v kontrolovanom období pohybovala v rozpätí od 56 % do 79 %, pri odporúčanej hodnote do max. 70 %.

Efektívnosť vkladu majetku do OS

Z celkového počtu 24 kontrolovaných OS boli na základe finančného prínosu z hospodárenia OS a z ďalších vzájomných vzťahov medzi obcami a OS, ako aj na základe nepriamych finančných prínosov OS, výsledkov hospodárenia a hodnôt pomerových finančných ukazovateľov OS vyhodnotené vložené prostriedky obcí do OS ako efektívne vynaložené u 10 obcí, ako čiastočne efektívne vynaložené u osem obcí a ako neefektívne vynaložené u šesť obcí.

Účinnosť vkladu majetku do OS

Z dotazníkového prieskumu štatutárnych zástupcov obcí a poslancov obecných zastupiteľstiev vyplynulo, že starostovia aj poslanci vyjadrili v prevažnej miere spokojnosť s plnením zámerov a cieľov v kontrolovanom období, pre ktoré boli OS založené.

Na základe preverenia plnenia zámerov a cieľov u všetkých 24 OS, bol vyhodnotený vklad majetku obcí do OS ako účinný u 19 obcí, ako čiastočne účinný u troch obcí a ako neúčinný u dvoch obcí.

Odporúčania na riešenie zistených nedostatkov

Na eliminovanie zistených nedostatkov predložil NKÚ SR kontrolovaným subjektom celkom 17 odporúčaní. Predmetom odporúčaní bolo:

- zrušenie OS, ktorej založenie bolo pre obec neefektívne, keď obec nemala z činnosti OS finančné, ani ďalšie prínosy a OS v uvedenom období nevykonávala takmer žiadnu činnosť, čím neplnila účel, pre ktorý bola založená,
- neúčast' a v prípade účasti odstúpenie hlavného kontrolóra najmä z finančných komisií vytvorených ObZ, a to v záujme potrebnej miery nezaujatosti, nakoľko hlavný kontrolór má v rámci svojej kontrolnej činnosti finančné záležitosti obce, ako aj povinnosť vypracovať odborné stanoviská k rozpočtu a záverečnému účtu obce,
- zabezpečenie plnenia povinností dozornej rady voči valnému zhromaždeniu,
- dohody o stanovení cien pri prenájme majetku obce uzatvárať v súlade s platnými zmluvami, všeobecne záväznými nariadeniami, cenovými mapami a inými záväznými dokumentmi,

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- prijať opatrenia na úhradu, resp. spôsob usporiadania pohľadávok voči OS,
- zosúladiť organizačnú štruktúru obecného úradu s organizačným poriadkom,
- prehodnotiť zmluvu o výpožičke hnutel'ného a nehnuteľného majetku obce, uzatvorenú medzi obcou a OS,
- prijať opatrenia na úhradu straty OS neuhradenej v minulých rokoch,
- dôsledne vykonávať kontrolu zmlúv o prenájme hnutel'ného majetku OS prostredníctvom hlavného kontrolóra,
- zosúladiť znenie organizačného poriadku a interných predpisov s platnou legislatívou,
- zabezpečiť pravidelné vykonávanie kontrol v založenej OS prostredníctvom hlavného kontrolóra, so zameraním na hospodárenie OS,
- prehodnotiť majetkovú účasť obce v OS vzhľadom na dlhodobu negatívne hospodárske výsledky,
- vzhľadom na stagnáciu v stavebníctve zvážiť zmenu, resp. rozšírenie podnikateľského zamerania OS, ktoré by bolo v prospech obyvateľov obce,
- zabezpečiť elimináciu zistených nezrovnalostí v OS (podávanie správy o činnosti dozornej rady jedenkrát ročne),
- upraviť zásady hospodárenia s majetkom spôsobom, ktorý by jednoznačne ustanovil povinnosti zástupcov obce v OS vo vzťahu k ObZ
- pre prípad operatívneho riešenia okamžitej likvidity OS, určiť rozsah splnomocnenia štatutárneho orgánu obce na zmenu rozpočtu,
- zabezpečiť vyhotovovanie úplného znenia zakladateľskej listiny v prípade skutočností, ktoré zakladajú potrebu jej doplnenia.

Na odstránenie zistených nedostatkov bolo zo strany kontrolovaných subjektov prijatých celkom 93 opatrení, zameraných na ich odstránenie.

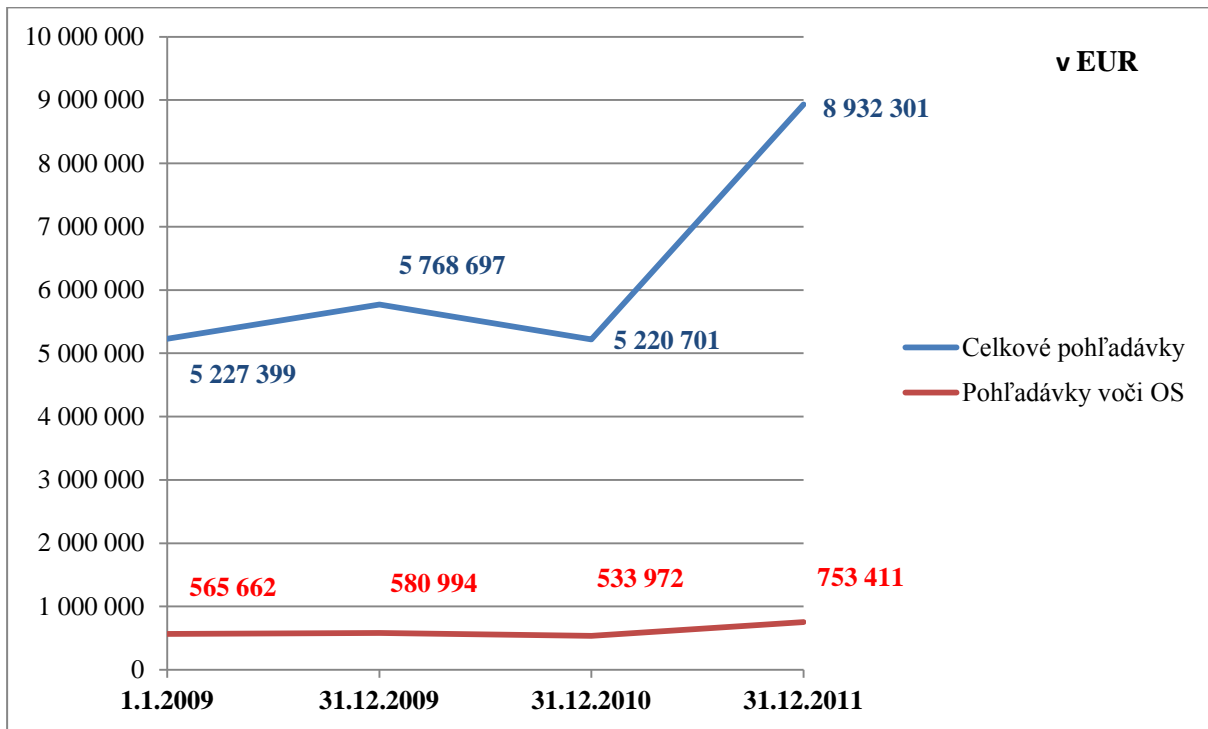
Plnenie prijatých opatrení bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.

Grafy, ktoré sú uvedené v prílohe tejto správy, sumárne znázorňujú vývoj pohľadávok a záväzkov obcí, základného imania a celkového majetku OS, výsledky hospodárenia, celkovej zadlženosti OS, vyhodnotenie spokojnosti s plnením zámerov a cieľov OS. Tabuľky obsahujú konkrétne hodnoty rentability základného imania a rentability celkového kapitálu OS v kontrolovanom období na vybranej vzorke OS.

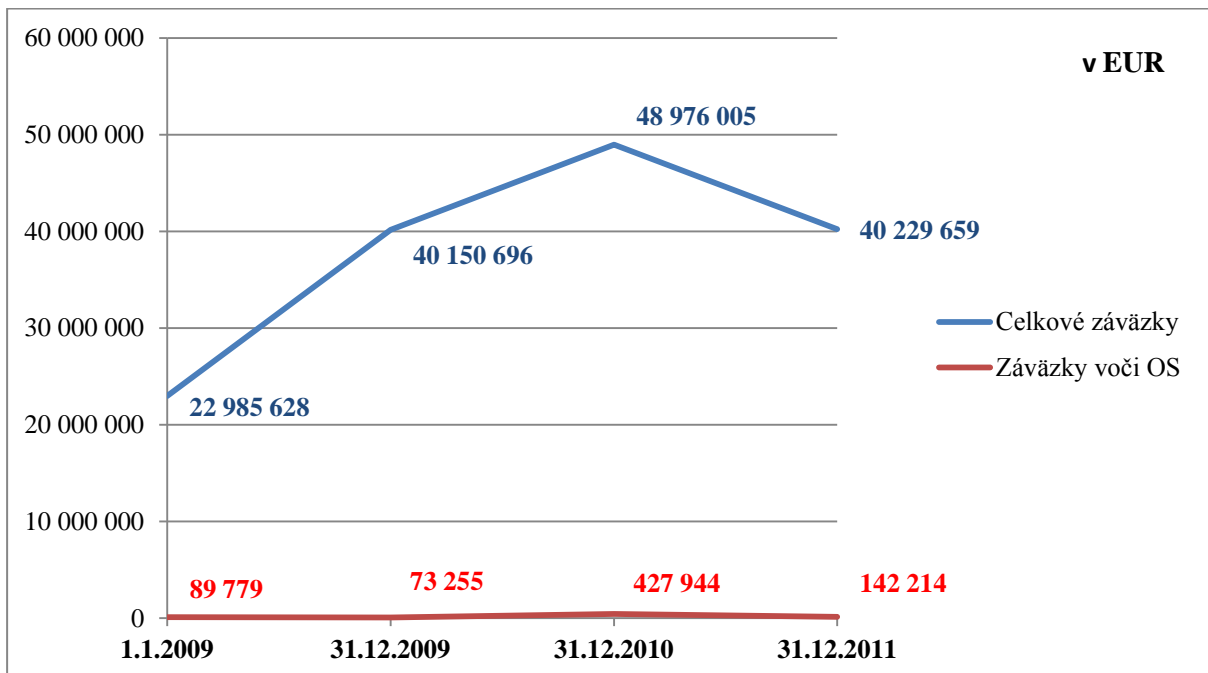
Zoznam príloh

Por. číslo	Názov prílohy	Počet listov
1.	Graf č. 1: Vývoj pohľadávok obcí	1
	Graf č. 2: Vývoj záväzkov obcí	
2.	Graf č. 3: Vývoj základného imania a celkového majetku OS	1
	Graf č. 4: Vývoj výsledkov hospodárenia OS po zdanení	
3.	Graf č. 5: Výsledky hospodárenia – počty OS v zisku a v strate	1
	Graf č. 6: Vývoj celkovej zadlženosti OS	
4.	Tabuľka č. 1: Rentabilita základného imania OS	1
5.	Tabuľka č. 2: Rentabilita celkového kapitálu OS v %	1
6.	Graf č. 7: Spokojnosť starostov s plnením zámerov a cieľov OS	1
	Graf č. 8: Spokojnosť poslancov ObZ s plnením zámerov a cieľov OS	
S p o l u:		6

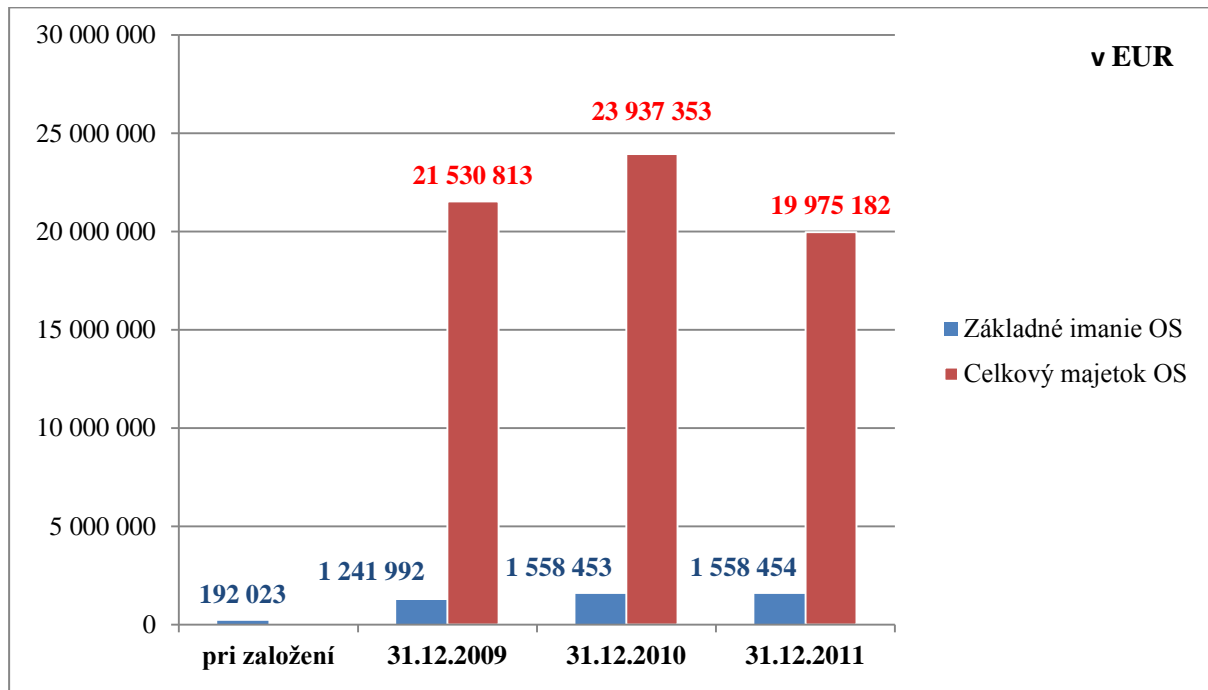
Graf č. 1: Vývoj pohľadávok obcí

Graf č. 2: Vývoj záväzkov obcí

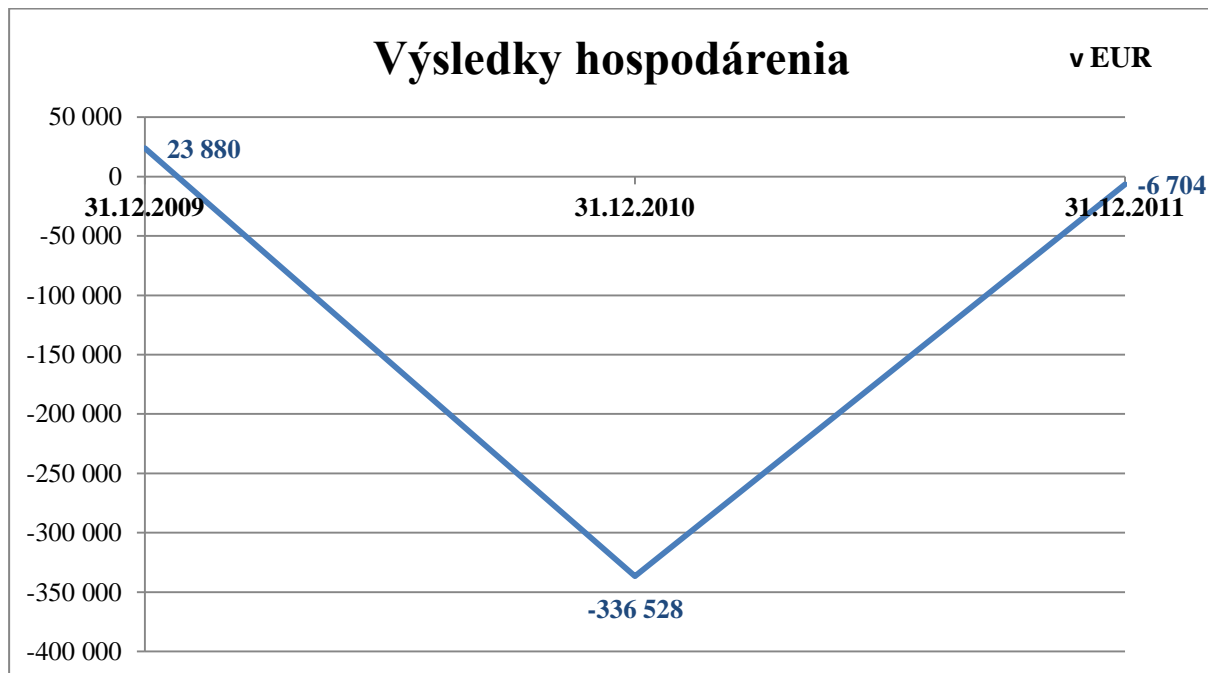
Graf č. 3: Vývoj základného imania a celkového majetku OS

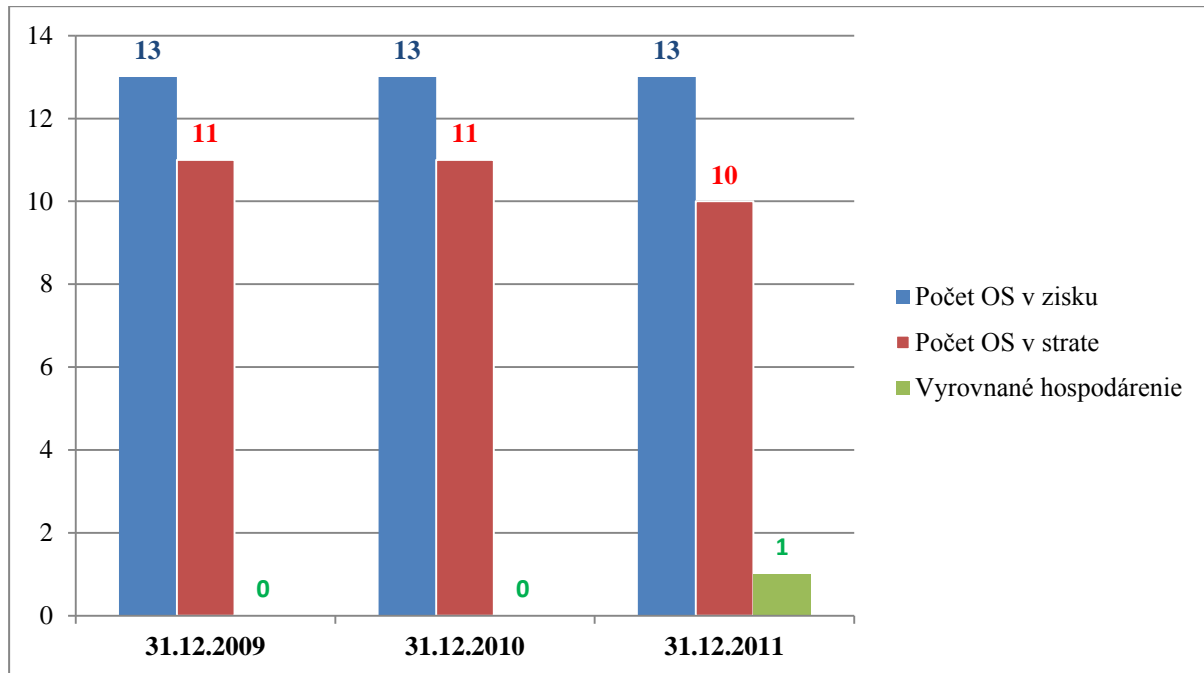
Poznámka:

Hodnota celkového majetku OS pri založení nebola zisťovaná

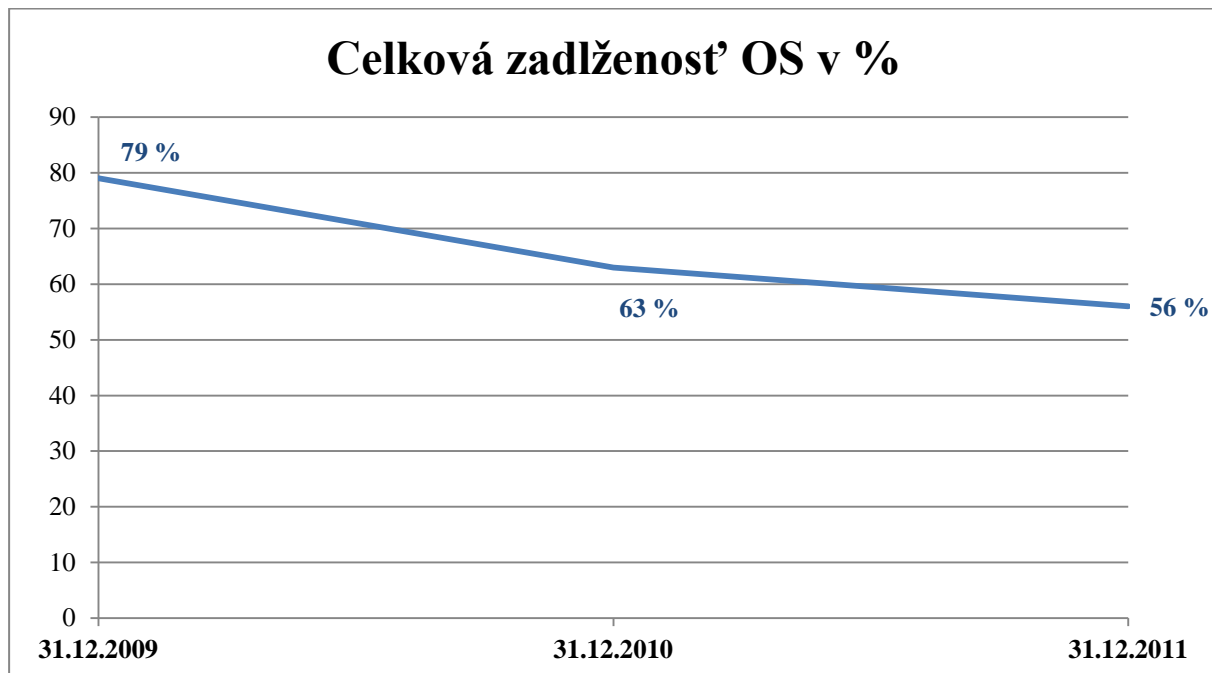
Graf č. 4: Vývoj výsledkov hospodárenia OS po zdanení

Graf č. 5: Výsledky hospodárenia – počty OS v zisku a v strate

Graf č. 6: Vývoj celkovej zadlženosti OS

Poznámka:

Odporúčaná hodnota: do max. 70 %

Tabuľka č. 1: Rentabilita základného imania OS

Kraj	OS, obec	2009	2010	2011
BB	Obecný podnik lesov, spol. s r.o., Slovenská Ľupča	0,77	1,35	0,34
	KomPaS, s.r.o., Jesenské	0,02	0,02	0,15
	Obec Závadka, s.r.o., Závadka nad Hronom	-	-	0
BA	TECHNICKÉ SLUŽBY STUPAVA, s.r.o., Stupava	6,25	-	-
	PS Kábel, spol. s r. o., Plavecký Štvrtok	-	-	-
	I.Svätojúrska, akciová spoločnosť, Svätý Jur	-	0,41	-
KE	Bytové hospodárstvo Sečovce s.r.o., Sečovce	0,35	0,34	1,13
	PRAKTOS, spol. s r.o., Prakovce	-	-	-
	Mestské lesy Krompachy s.r.o, Krompachy	-	1,09	2,64
NR	Kalná KTR, s.r.o., Kalná nad Hronom	1,22	-	-
	Káblová televízia Komjatice s.r.o., Komjatice	0,01	0,06	0,03
	Káblová televízia - Bánov s.r.o., Bánov	-	0,09	0,07
PO	Mestské lesy, s.r.o. Poprad, Poprad	0,37	0,12	0,61
	Mestský podnik služieb Giraltovece, s.r.o., Giraltovece	0,38	1,66	2,25
	Obecný podnik služieb s.r.o. Bystré, Bystré	-	-	-
TN	OBECNÁ PREVÁDZKA LYSÁ s. r. o., Lysá pod Makytou	1,70	0,41	0,71
	Lašteľ s.r.o., Omšenie	0,74	0,66	0,28
	Obec Nitrianske Pravno, s.r.o., Nitrianske Pravno	-	-	-
TT	MIESTNY PODNIK SLUŽIEB – BM s.r.o., Borský Mikuláš	0,03	0,01	0,01
	LEKOMAS spol. s r. o., Lehnice	-	0,02	-
	TRST – TRSTICE, s.r.o., Trstice	-	-	4,15
ZA	RABČAN, s.r.o., Rabča	0,001	-	-
	T – services, s. r. o., Turzovka	-	-	-
	CZT Ružomberok, s. r. o., Ružomberok	28,94	-	20,17

Poznámka:

- výsledkom hospodárenia OS bola strata
 Odporúčaná hodnota: viac ako 0,15

Tabuľka č. 2: Rentabilita celkového kapitálu OS v %

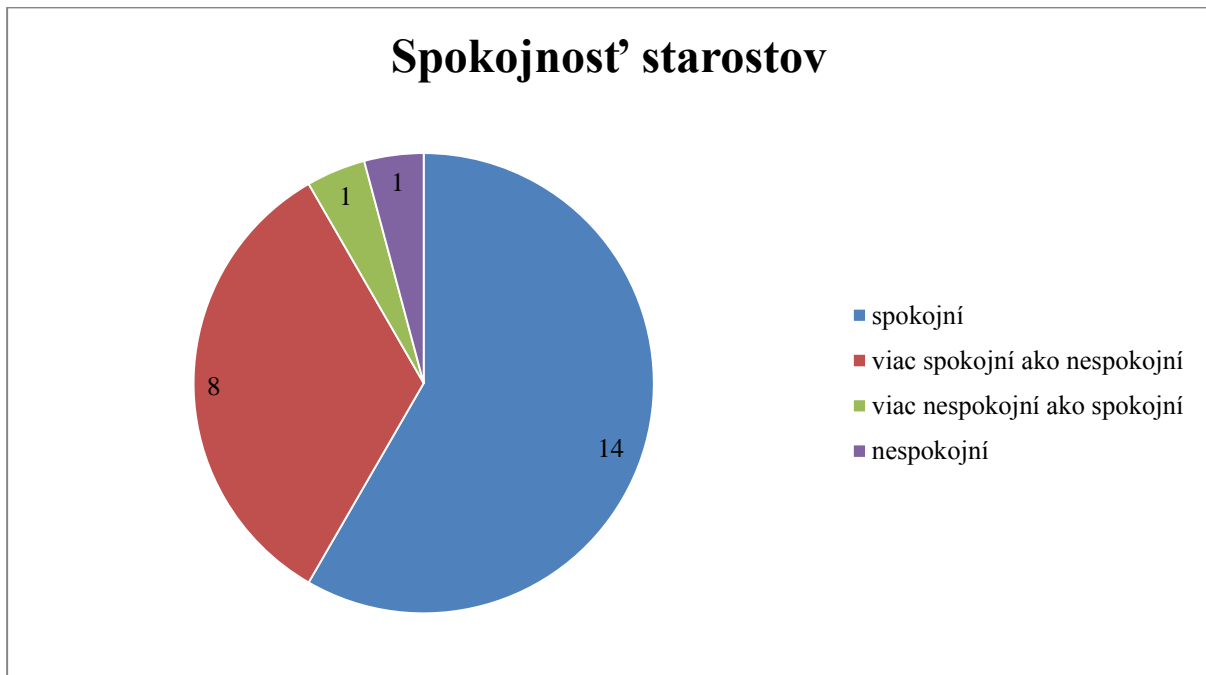
Kraj	OS, obec	2009	2010	2011
BB	Obecný podnik lesov, spol. s r.o., Slovenská Ľupča	8,18	11,56	3,42
	KomPaS, s.r.o., Jesenské	1,49	1,66	7,91
	Obec Závadka, s.r.o., Závadka nad Hronom	-	-	0
BA	TECHNICKÉ SLUŽBY STUPAVA, s.r.o., Stupava	0,06	-	-
	PS Kábel, spol. s r. o., Plavecký Štvrtok	-	-	-
	I.Svätojúrska, akciová spoločnosť, Svätý Jur	-	1,39	-
KE	Bytové hospodárstvo Sečovce s.r.o., Sečovce	0,31	0,32	1,00
	PRAKTOS, spol. s r.o., Prakovce	-	-	-
	Mestské lesy Krompachy s.r.o, Krompachy	-	49,70	67,00
NR	Kalná KTR, s.r.o., Kalná nad Hronom	1,15	-	-
	Káblová televízia Komjatice s.r.o., Komjatice	0,42	2,14	0,94
	Káblová televízia - Bánov s.r.o., Bánov	-	4,51	3,74
PO	Mestské lesy, s.r.o. Poprad, Poprad	0,22	0,08	0,43
	Mestský podnik služieb Giraltovece, s.r.o., Giraltovece	1,92	9,28	6,23
	Obecný podnik služieb s.r.o. Bystré, Bystré	-	-	-
TN	OBEČNÁ PREVÁDZKA LYSÁ s. r. o., Lysá pod Makytou	13,82	3,37	5,53
	Lašteck s.r.o., Omšenie	36,05	25,00	10,27
	Obec Nitrianske Pravno, s.r.o., Nitrianske Pravno	-	-	-
TT	MIESTNY PODNIK SLUŽIEB – BM s.r.o., Borský Mikuláš	0,01	0,01	0,01
	LEKOMAS spol. s r. o., Lehnice	-	0,01	-
	TRST – TRSTICE, s.r.o., Trstice	-	-	0,20
ZA	RABČAN, s.r.o., Rabča	0,11	-	-
	T – services, s. r. o., Turzovka	-	-	-
	CZT Ružomberok, s. r. o., Ružomberok	2,46	-	1,04

Poznámka:

- výsledkom hospodárenia OS bola strata

Odporúčaná hodnota: viac ako úroková miera (v %) za požičaný kapitál

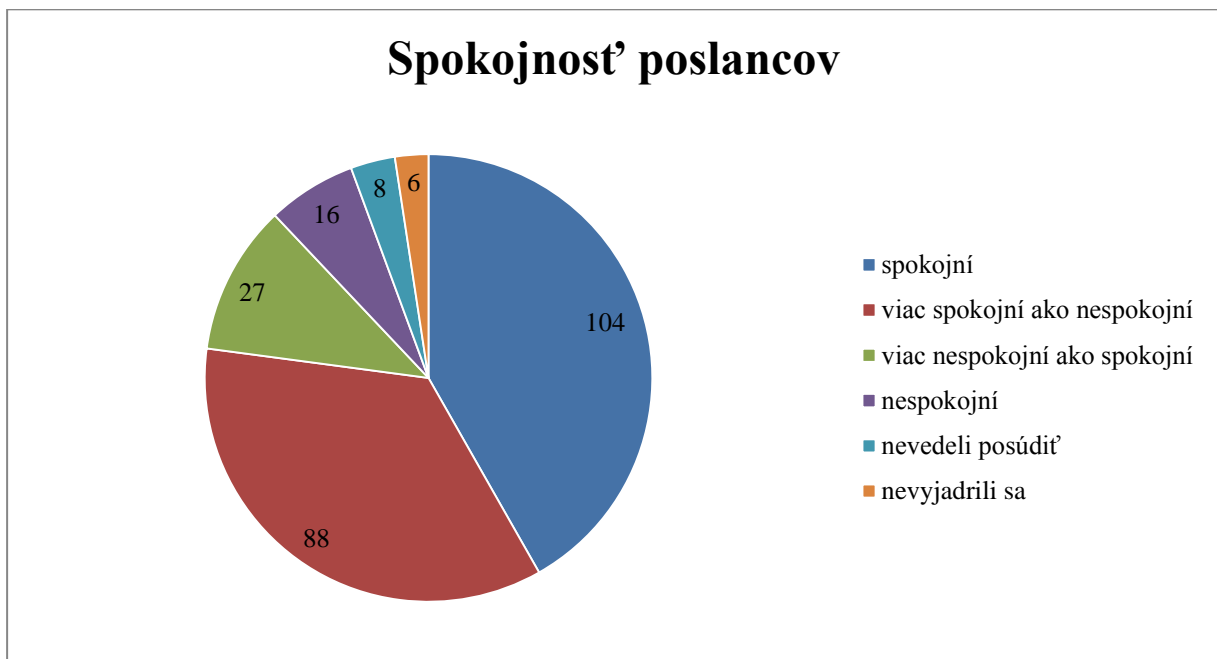
Graf č. 7: Spokojnosť starostov s plnením zámerov a cieľov OS

Poznámka:

Počet kontrolovaných obcí – 24

Graf č. 8: Spokojnosť poslancov ObZ s plnením zámerov a cieľov OS

Poznámka:

Počet všetkých poslaneckých mandátov – 274

Počet vrátených vyplnených dotazníkov – 249